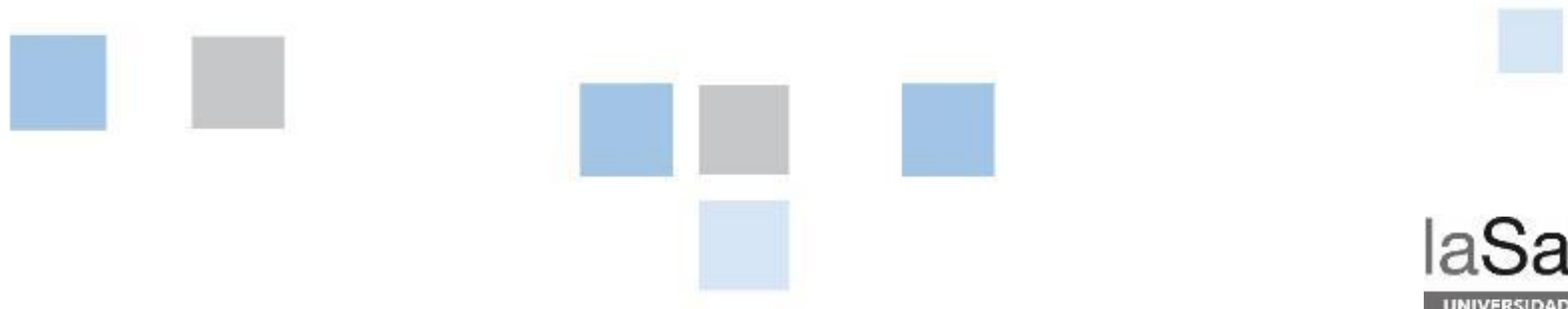

IO – Introducció als Ordinadors

GRUP A – Sessió 17

Tema 2. Àlgebra booleana i portes lògiques (II)

Tema 2. Àlgebra booleana i portes lògiques

EXERCICI 6

Convertidor a seven segments (7S)

“a” → Forma canònica abreujada de **Minterms**

“b” → Forma canònica de **Maxterms**.

“c” → Forma canònica abreujada de **Maxterms**.

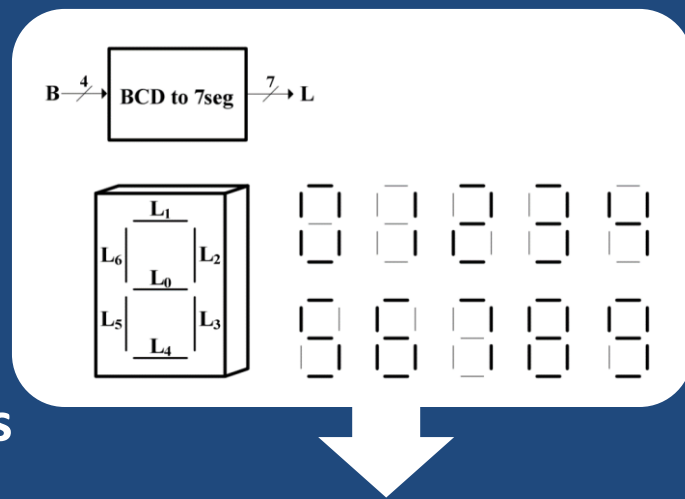
“d” → Forma canònica de **Minterms**.

“e” → Forma algebraica simplificada.

“f” → Forma algebraica per implementar amb
NANDs de 2 entrades.

“g” → Forma algebraica per implementar amb
NORs de 2 entrades.

** En el cas de “f” i “g” no cal fer els diagrames.*

	$B_3 B_2 B_1 B_0$				L_1	L_2	L_3	L_4	L_5	L_6	L_0
	B_3	B_2	B_1	B_0	a	b	c	d	e	f	g
0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0
1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0
2	0	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1
3	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1
4	0	1	0	0	0	1	1	0	0	1	1
5	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1
6	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1
7	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0
8	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1
9	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1

Tema 2. Àlgebra booleana i portes lògiques

“a” → Forma canònica **abreujada** de **Minterms**:

$$a (B_3 B_2 B_1 B_0) = \sum_4(0,2,3,5,6,7,8,9)$$

“b” → Forma canònica de **Maxterms**:

$$b (B_3 B_2 B_1 B_0) = (B_3 + \bar{B}_2 + B_1 + \bar{B}_0) \times (B_3 + \bar{B}_2 + \bar{B}_1 + B_0)$$

“c” → Forma canònica **abreujada** de **Maxterms**:

$$c (B_3 B_2 B_1 B_0) = \prod_4(2)$$

“d” → Forma canònica de **Minterms**:

$$d (B_3 B_2 B_1 B_0) = (\bar{B}_3 \bar{B}_2 \bar{B}_1 \bar{B}_0) + (\bar{B}_3 \bar{B}_2 B_1 \bar{B}_0) + (\bar{B}_3 \bar{B}_2 B_1 B_0) + (\bar{B}_3 B_2 \bar{B}_1 B_0) + (\bar{B}_3 B_2 B_1 \bar{B}_0) + \\ (B_3 \bar{B}_2 \bar{B}_1 \bar{B}_0) + (B_3 \bar{B}_2 \bar{B}_1 B_0)$$

“e” → Forma algebraica simplificada :

Optem per **Minterms**:

$$e (B_3 B_2 B_1 B_0) = (\bar{B}_3 \bar{B}_2 \bar{B}_1 \bar{B}_0) + (\bar{B}_3 \bar{B}_2 B_1 \bar{B}_0) + (\bar{B}_3 B_2 B_1 \bar{B}_0) + (B_3 \bar{B}_2 \bar{B}_1 \bar{B}_0) = \\ ((\bar{B}_3 + B_3) \bar{B}_2 \bar{B}_1 \bar{B}_0) + (\bar{B}_3 (\bar{B}_2 + B_2) B_1 \bar{B}_0) = (\bar{B}_2 \bar{B}_1 \bar{B}_0) + (\bar{B}_3 B_1 \bar{B}_0) = \bar{B}_2 \bar{B}_1 \bar{B}_0 + \bar{B}_3 B_1 \bar{B}_0$$

	B ₃	B ₂	B ₁	B ₀	a	b	c	d	e	f	g
0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0
1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0
2	0	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1
3	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1
4	0	1	0	0	0	1	1	0	0	1	1
5	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1
6	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1
7	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0
8	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1
9	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1

Tema 2. Àlgebra booleana i portes lògiques

“f” → Forma algebraica per implementar amb NANDs de 2 entrades.

Optem per **Maxterms**

$$\begin{aligned}
 f(B_3 B_2 B_1 B_0) &= (B_3 + B_2 + B_1 + \bar{B}_0) \times (B_3 + B_2 + \bar{B}_1 + B_0) \times (B_3 + \bar{B}_2 + \bar{B}_1 + \bar{B}_0) = \\
 &= \overline{\overline{(B_3 + B_2 + B_1 + \bar{B}_0)}} \times \overline{\overline{(B_3 + B_2 + \bar{B}_1 + B_0)}} \times \overline{\overline{(B_3 + \bar{B}_2 + \bar{B}_1 + \bar{B}_0)}} = \\
 &= \overline{(\bar{B}_3 \bar{B}_2 \bar{B}_1 B_0)} \times \overline{(\bar{B}_3 \bar{B}_2 B_1 \bar{B}_0)} \times \overline{(\bar{B}_3 B_2 B_1 B_0)} = \\
 &= \overline{(\bar{B}_3 \bar{B}_2 \bar{B}_1 B_0)} \times \overline{(\bar{B}_3 \bar{B}_2 B_1 \bar{B}_0)} \times \overline{(\bar{B}_3 B_2 B_1 B_0)}
 \end{aligned}$$

	B ₃	B ₂	B ₁	B ₀	f	g
0	0	0	0	0	1	0
1	0	0	0	1	0	0
2	0	0	1	0	0	1
3	0	0	1	1	0	1
4	0	1	0	0	1	1
5	0	1	0	1	1	1
6	0	1	1	0	1	1
7	0	1	1	1	0	0
8	1	0	0	0	1	1
9	1	0	0	1	1	1

“g” → Forma algebraica per implementar amb NORs de 2 entrades

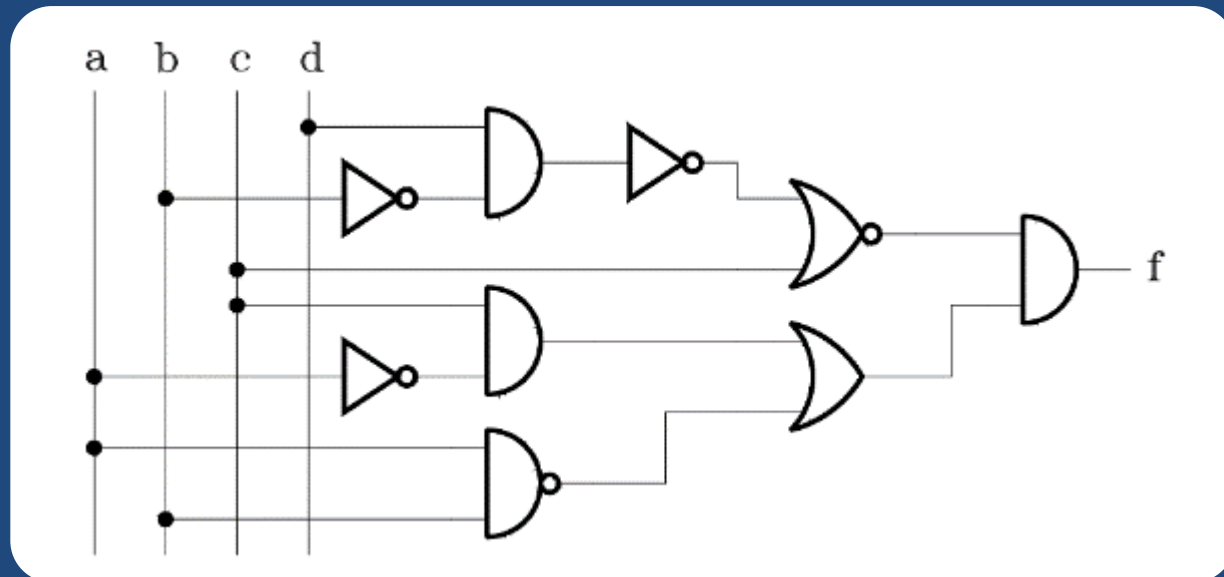
$$\begin{aligned}
 g(B_3 B_2 B_1 B_0) &= (B_3 + B_2 + B_1 + B_0) \times (B_3 + B_2 + B_1 + \bar{B}_0) \times (B_3 + \bar{B}_2 + \bar{B}_1 + \bar{B}_0) \\
 &= (B_3 + B_2 + B_1 + (B_0 \bar{B}_0)) \times (B_3 + \bar{B}_2 + \bar{B}_1 + \bar{B}_0) = \overline{\overline{(B_3 + B_2 + B_1)}} \times \overline{\overline{(B_3 + \bar{B}_2 + \bar{B}_1 + \bar{B}_0)}} \\
 &= \overline{\overline{(B_3 + B_2 + B_1)}} + \overline{\overline{(B_3 + \bar{B}_2 + \bar{B}_1 + \bar{B}_0)}} = \overline{\overline{(B_3 + B_2 + B_1)}} + \overline{\overline{(B_3 + \bar{B}_2 + \bar{B}_1 + B_0)}}
 \end{aligned}$$

EXERCICI 7: Implementació amb portes lògiques

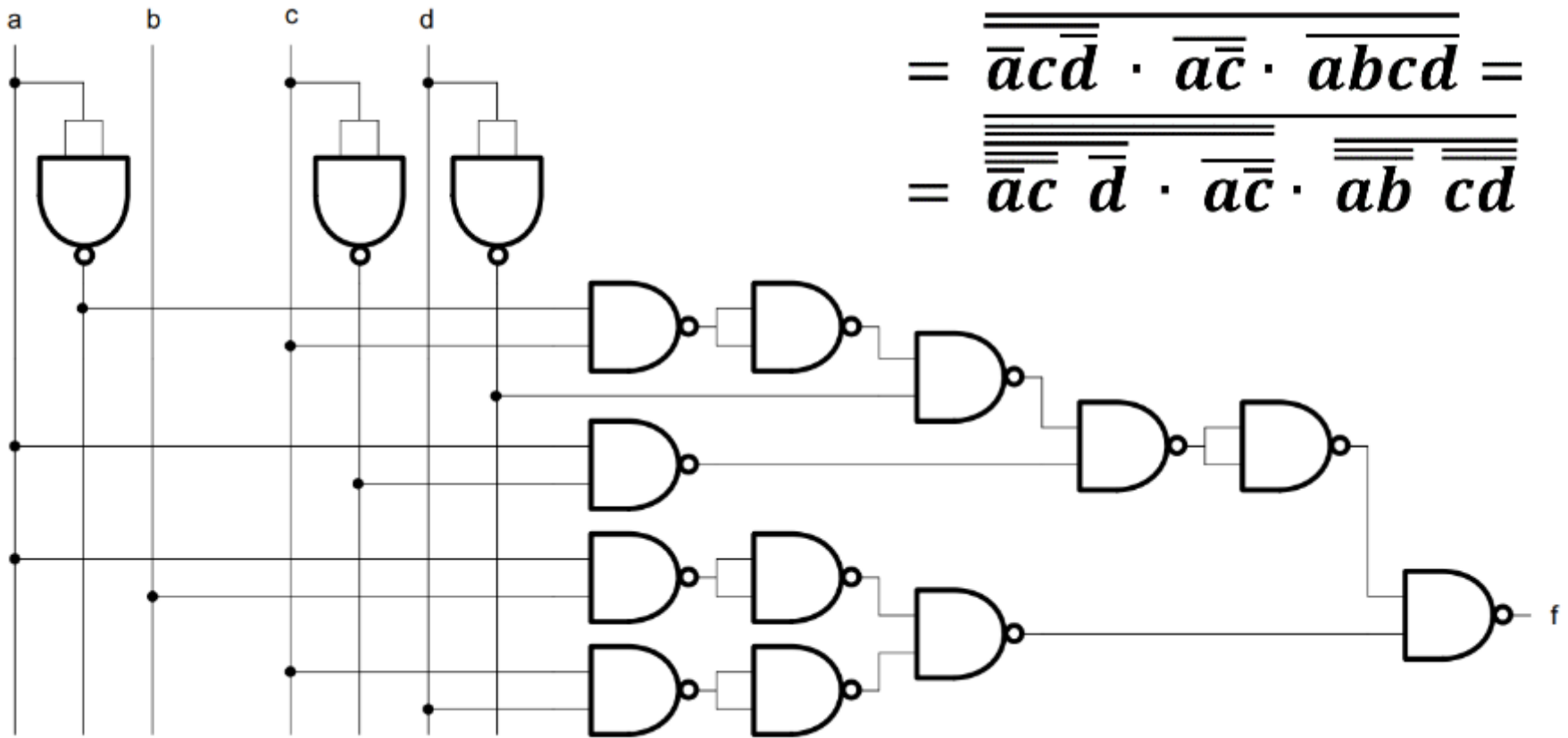
a) Implementa la funció usant únicament portes **NAND** de 2 entrades (**NAND2**):

$$f(a, b, c, d) = \bar{a}c\bar{d} + a\bar{c} + abcd$$

b) Obtenir (sense realitzar cap transformació ni simplificació posterior) l'expressió algebraica corresponent a la funció f descrita en el diagrama de portes lògiques de la figura.

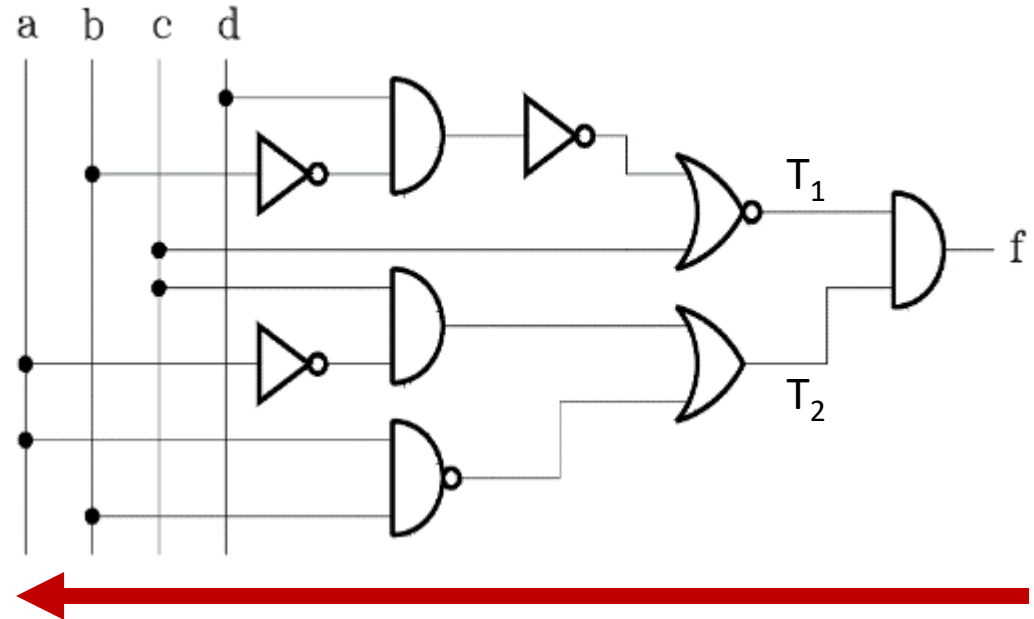
$$\begin{aligned}
 f(a, b, c, d) &= \overline{a}c\overline{d} \oplus a\overline{c} \oplus abcd = \\
 &= \overline{\overline{a}c\overline{d} + a\overline{c} + abcd} = \\
 &= \overline{\overline{a}c\overline{d}} \cdot \overline{a\overline{c}} \cdot \overline{abcd} = \\
 &= \overline{\overline{a}} \overline{c} \overline{\overline{d}} \cdot \overline{a} \overline{\overline{c}} \cdot \overline{a} \overline{b} \overline{c} \overline{d}
 \end{aligned}$$

Tema 2. Àlgebra booleana i portes lògiques

Exercici a entregar (proper dilluns) 3/3 (B):

Obtenir l'expressió algebraica corresponent

$$f(a, b, c, d) =$$

$$T_1 \times T_2$$

$$\overline{(T_{11} + T_{12})} \cdot (T_{21} + T_{22})$$

$$\overline{(\overline{T_{11}} + T_{12})} \cdot (T_{21} + T_{22})$$

$$\overline{(\overline{T_{111}} \cdot \overline{T_{112}} + c)} \cdot (T_{211} \cdot T_{212} + \overline{T_{221}} \cdot \overline{T_{222}})$$

$$\overline{(d \cdot \overline{b} + c)} \cdot (c \cdot \overline{a} + \overline{a \cdot b})$$

PROBLEMA DE DISSENY

EXERCICI 8: Llums intermitents

Dissenyar un circuit lògic que implementi el control de **llums intermitents** d'un vehicle a partir de les següents especificacions.

El sistema disposarà de 2 entrades:

- **CLK:** serà una entrada per la qual en el sistema s'introduirà una seqüència alternada 1, 0, 1, 0, 1, 0, 1, 0, etc.
- **M:** serà un bus d'entrada de 2 bits que indicarà la manera de funcionament.

El sistema tindrà 2 sortides:

- **L:** serà la línia que activarà l'intermitent de l'esquerra per lògica positiva, això vol dir que quan valgui 1 l'intermitent estarà encès mentre que estarà apagat quan valgui 0.
- **R:** funcionarà com la sortida **L** però per l'intermitent de la dreta.

EXERCICI 8: Llums intermitents

La manera de funcionament serà la següent segons el que valgui ***M***:

- Quan $M_1 = 0$ i $M_2 = 0$, els llums estaran sempre apagats.
- Quan $M_1 = 0$ i $M_2 = 1$, els llums s'activaran de manera alternada, és a dir, quan ***CLK*** = 1 s'activarà un d'ells i quan ***CLK*** = 0 s'activarà l'altre.
- Quan $M_1 = 1$ i $M_2 = 0$, els llums s'activaran de manera simultània, és a dir, quan ***CLK*** = 1 s'activaran els dos llums i quan ***CLK*** = 0 s'apagaran els dos.
- Quan $M_1 = 1$ i $M_2 = 1$ els llums estaran sempre encesos.

Implementar:

- El circuit amb portes lògiques **NAND** (no fa falta simplificar la funció).

EXERCICI 8: Intermitents d'un cotxe

PAS 1: Construir la taula de la veritat del sistema.

M_1	M_0	CLK	L	R
0	0	0	0	0
0	0	1	0	0
0	1	0	0	1
0	1	1	1	0
1	0	0	0	0
1	0	1	1	1
1	1	0	1	1
1	1	1	1	1

EXERCICI 8: Intermitents d'un cotxe

PAS 2: Transformar l'expressió per implementar amb portes NAND.

A partir de la taula de veritat busquem una funció algebraica per a ambdues sortides en qualsevol format (Minterms o Maxterms).

Per exemple, la sortida L per **Minterms** seria:

$$L = (\overline{M_1} \cdot M_0 \cdot CLK) + (M_1 \cdot \overline{M_0} \cdot CLK) + (M_1 \cdot M_0 \cdot \overline{CLK}) + (M_1 \cdot M_0 \cdot CLK)$$

Per exemple, la sortida R per **Maxterms** seria:

$$R = (M_1 + M_0 + CLK) \cdot (M_1 + M_0 + \overline{CLK}) \cdot (\overline{M_1} + M_0 + \overline{CLK}) \cdot (\overline{M_1} + M_0 + CLK)$$

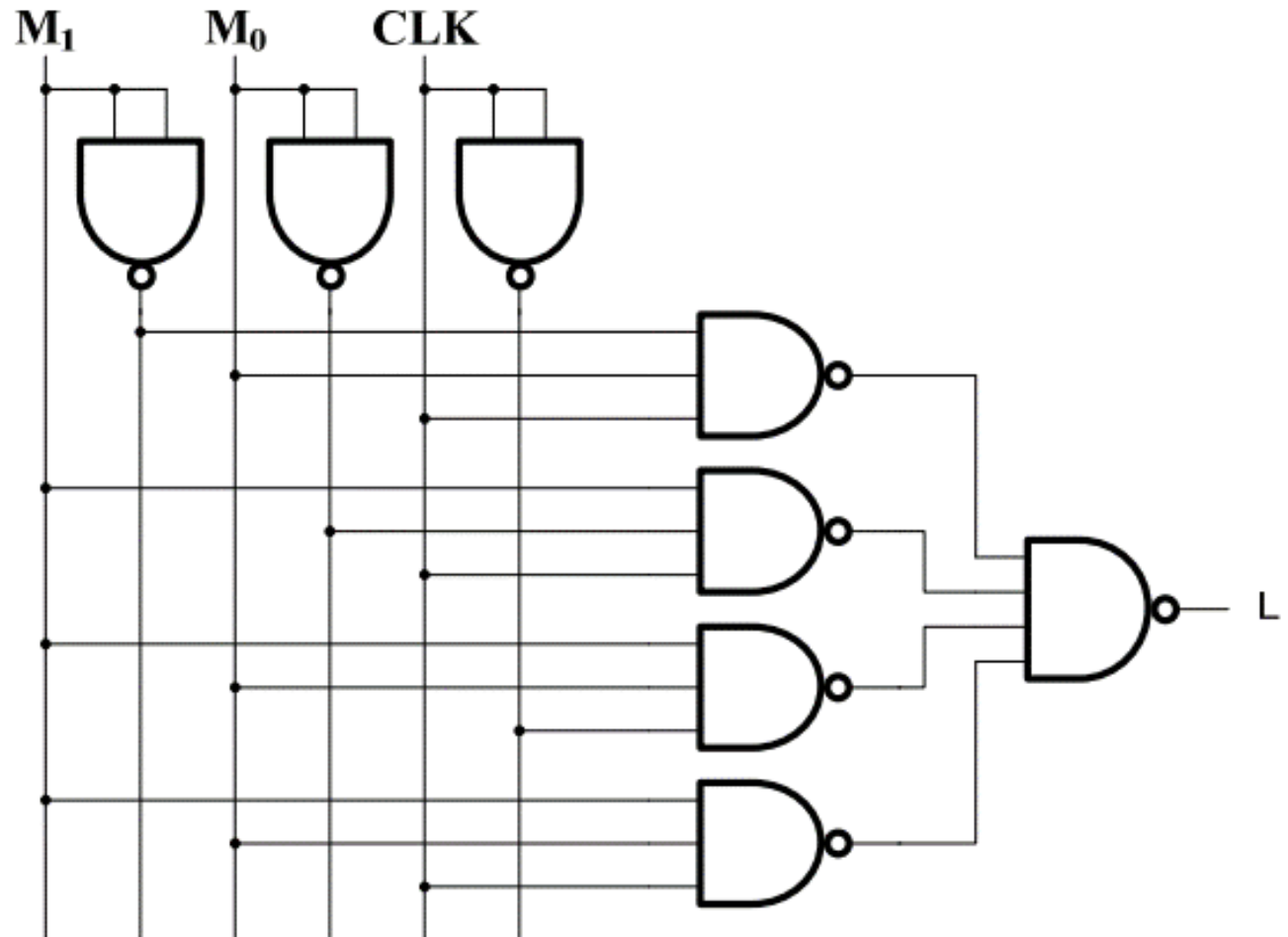
Finalment, implementarem les 2 funcions mitjançant portes lògiques. Si hem de fer la implementació amb portes NAND, primer haurem de reescriure les dues funcions perquè aquestes només incloguin operadors producte. **Exemple només pel cas de L.**

$$L = \overline{\overline{(\overline{M_1} \cdot M_0 \cdot CLK) + (M_1 \cdot \overline{M_0} \cdot CLK) + (M_1 \cdot M_0 \cdot \overline{CLK}) + (M_1 \cdot M_0 \cdot CLK)}}$$
$$L = \overline{(\overline{M_1} \cdot M_0 \cdot CLK)} \cdot \overline{(M_1 \cdot \overline{M_0} \cdot CLK)} \cdot \overline{(M_1 \cdot M_0 \cdot \overline{CLK})} \cdot \overline{(M_1 \cdot M_0 \cdot CLK)}$$

EXERCICI 8: Intermittents d'un cotxe

PAS 3:

Implementació
amb portes
NAND.

**Faltaria repetir
l'últim pas per
la funció R**